

до наказу від _____ 2021 р. № _____

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра банківської справи та страхування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету (директор ННІ)

Д.е.н., проф. Діброва А.Д.
(ПІБ декана (директора))
“15” червня 2021 р.

“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри
банківської справи та страхування
Протокол № 13 від “02” червня 2021 р.
Завідувач кафедри

Д.е.н., проф. Худолій Л.М.
(ПІБ завідувача)

”РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП **Фінанси і кредит**
Гарант ОП

Д.е.н., доц. Негода Ю.В.
(ПІБ гаранта)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Гроші і кредит

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність **072 - фінанси ,банківська справа та страхування**

освітня програма **Фінанси і кредит**

Факультет (ННІ) **економічний**

Розробники: Аврамчук Л.А., доцент, к.п.н.

Жарікова О.Б., доцент, к.е.н.

Київ – 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Гроші і кредит(скорочений термін)

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>072 - фінанси ,банківська справа та страхування (скорочений термін)</i>	
Освітня програма	<i>Фінанси і кредит</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	300	
Кількість кредитів ECTS	10	
Кількість змістових модулів	5	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	<i>Екзамен(4 семестр)</i>	<i>залік(3 семестр)</i>
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	2	2
Семестр	3,4	4
Лекційні заняття	60 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	60 год.	10 год.
Лабораторні заняття	год.	год.
Самостійна робота	180 год.	280год.
Індивідуальні завдання	год.	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4 год.	

Гроші і кредит

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>072 - фінанси ,банківська справа та страхування</i>	
Освітня програма	<i>Фінанси і кредит</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	5	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	<i>Екзамен(4 семестр)</i>	<i>залік(3 семестр)</i>
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	2	2
Семестр	3,4	4
Лекційні заняття	60 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	60 год.	10 год.
Лабораторні заняття	год.	год.
Самостійна робота	30 год.	130год.
Індивідуальні завдання	год.	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4 год.	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета- надання студентам теоретичних та практичних знань для управління роботою в організації грошового обороту (руху грошей), сформувані у студентів теоретичну базу для наступного оволодіння практикою використання грошово-кредитних інструментів у системі регулювання економіки України; вивчення економічних відносин, пов'язаних з оборотом грошей та кредиту в сучасній економіці.

Завдання - вивчення та оволодіння базою знань з теорії(концепцій) грошей та кредиту;

- вивчення економічного змісту таких категорій як „гроші”, „кредит”; «грошовий оборот» тощо;

- оволодіння особливостями функціонування грошового обігу, грошових потоків, грошового ринку та грошових систем;

- засвоєння основ кредитних, розрахункових і валютних відносин;

- оволодіння знаннями щодо монетарної політики;

- засвоєння знань щодо здійснення кредитного процесу в банківській сфері;

- розуміння специфіки діяльності фінансових посередників грошового ринку;

- засвоєння особливостей співпраці України з міжнародними валютно-фінансовими організаціями.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: сутність та функції таких категорій, як „гроші”, „кредит”, зміст основних теорій грошей, поняття грошового обігу, грошових потоків, грошового ринку та грошових систем, переваги фінансового посередництва, основ кредитних, розрахункових і валютних відносин; особливості кредитного процесу, специфіку співпраці України з міжнародними валютно-фінансовими організаціями.

вміти: використовувати грошово-кредитні інструменти у системі регулювання економіки України, оцінювати кредитну історію позичальника, аналізувати та розраховувати грошову масу в грошовому обороті.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК10. Здатність працювати у команді.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

**3. Програма та структура навчальної дисципліни для:
скороченого терміну денної (заочної) форми навчання.**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. «Економічний зміст грошей»												
Тема 1. Сутність та функції грошей	18	4	4			10	22	1	1			20
Тема 2. Грошовий обіг і грошові потоки	25	6	6			13	22	1	1			20
Тема 3. Грошовий ринок	25	6	6			13	23	1				22
Змістовий модуль 2. «Теорії грошей»												
Тема 4. Грошові системи	26	6	6			14	21	1				20
Тема 5. Інфляція та грошові реформи	18	4	4			10	21		1			20
Тема 6. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм	18	4	4			10	21		1			20
Разом семестр 1	130	30	30			70	130	4	4			122
Змістовий модуль 3. «Фінансові посередники»												
Тема 7. Фінансові посередники грошового ринку	40	6	6			28	30	2	2			26
Тема 8. Грошово-кредитна політика та інструменти її регулювання	40	4	4			32	25	2	2			21
Змістовий модуль 4. Теорія і практика кредитування												
Тема 9. Кредит у ринковій економіці	20	6	6			8	30					30
Тема 10. Етапи банківського кредитування	20	4	4			12	25					25
«Змістовий модуль 5. Гроші і світова економіка»												
Тема 11. Валютний ринок та валютні системи	25	4	4			17	30	1	1			28
Тема 12. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною	25	6	6			13	30	1	1			28
Разом семестр 2	170	30	30			110	170	6	6			158

Усього годин	300	60	60			180	300	10	10			280
Курсовий проект (робота) з _____												
(якщо є в робочому навчальному плані)		-	-	-		-		-	-	-		-
Усього годин	300	60	60			180	300	10	10			280

– повного терміну денної (заочної) форми навчання;

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Економічний зміст грошей та кредиту														
Тема 1. Сутність та функції грошей	1	10	2	3			5		1	1				10
Тема 2. Грошовий обіг і грошові потоки	1	10	2	3			5		1	1				10
Тема 3. Грошовий ринок	1	10	2	3			5		1	1				10
Разом за змістовим модулем 1		30	6	9			15							
Змістовий модуль 2. Теорія і практика грошового обігу і кредиту														
Тема 4. Грошові системи	1	10	2	3			5		1					10
Тема 5. Інфляція та грошові реформи	1	10	2	3			5							
Тема 6. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм	1	10	2	3			5			1				10
Разом за змістовим модулем 2		30	6	9			15							
Змістовий модуль 3. Фінансові посередники														
Тема 7. Фінансові посередники грошового ринку	2	14	3	4			7		1	1				10
Тема 8. Грошово-кредитна політика та інструменти її регулювання	3	16	3	5			8		1	1				10
Разом за змістовим модулем 3		30	6	9			15							
Модуль 4. Теорія і практика кредитування														

Тема 9. <i>Кредит у ринковій економіці</i>	2	14	3	4			7		1	1			15
Тема 10. <i>Етапи банківського кредитування</i>	3	16	3	5			8		1	1			15
Разом за змістовим модулем 4	30		6	9			15						
Модуль 5. Гроші і світова економіка													
Тема 11. <i>Валютний ринок та валютні системи</i>	2	14	3	4			7		1	1			15
Тема 12. <i>Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною</i>	3	16	3	5			8		1	1			15
Разом за змістовим модулем 5	30		6	9			15						
Усього годин	150		30	45			75	150	10	10			130

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. «Економічний зміст грошей»

Тема лекційного заняття 1. Сутність та функції грошей

Походження грошей. Раціоналістична та еволюційна концепції походження грошей. Поява грошей як об'єктивний результат розвитку товарного виробництва та обміну. Роль держави у творенні грошей.

Суть грошей. Гроші як загальний еквівалент і абсолютно ліквідний актив. Гроші як особливий товар, особливості мінової і споживної вартості грошей як товару. Конкретна і загально споживна вартість грошового товару, формування суперечності між ними і вирішення її в неповноцінних грошах. Форми грошей та їх еволюція. Причини та механізм демонетизації золота. Неповноцінні форми грошей та їх кредитна природа. Вартість грошей. Специфічний характер вартості грошей. Купівельна спроможність як вираз вартості грошей як грошей. Вартість грошей і час. Функції грошей. Поняття функції грошей. Функція міри вартості, її суть, сфера використання. Масштаб цін. Міра вартості в умовах інфляції. Функція засобу обігу, її суть, сфера використання; реальність і кількісна визначеність грошей у цій функції. Гроші як засіб обігу в умовах інфляції. Функція засобу платежу, її суть, відмінність від функції засобу обігу, сфера використання. Вплив інфляції на гроші як засіб платежу. Функція засобу нагромадження, її суть, сфера використання. Вплив часу та інфляції на функцію засобу нагромадження.

Світові гроші. Суть світових грошей. Еволюція золота як світових грошей. Передумови використання національних та колективних валют як світових грошей.

Роль грошей у ринковій економіці. Якісний і кількісний аспекти впливу грошей на економічні й соціальні процеси. Грошове середовище як фактор впливу на матеріальні

інтереси та виробничу активність економічних суб'єктів. Вплив зміни кількості грошей на основні макро- та мікроекономічні процеси.

Тема лекційного заняття 2. Грошовий обіг і грошові потоки

Суть грошового обігу як процесу руху грошей. Грошові платежі як елементарні складові грошового обігу. Основні суб'єкти грошового обігу. Основні ринки, що взаємозв'язуються грошовим обігом. Сукупний грошовий обіг як макроекономічне явище та обіг грошей на мікроекономічному рівні, їх єдність та відмінності. Економічна основа грошового обігу. Єдність та безперервність як визначальні риси грошового обігу.

Модель сукупного грошового обігу. Обіг продуктів та доходів як основа побудови грошового обігу. Групування суб'єктів обігу в моделі. Грошові потоки та їх взаємозв'язок у моделі. Національний дохід і національний продукт як визначальні потоки грошового обороту. Потоки ін'єкцій і потоки втрат. Балансування грошового обігу.

Структура грошового обігу. Готівковий та безготівковий сектори грошового обігу. Сектор грошового обігу, фіскально-бюджетний та кредитний сектори. Маса грошей, що обслуговує грошовий обіг: поняття, склад та фактори, що визначають зміну. Показники маси грошей, грошові агрегати, їх характеристика, грошова база, її склад.

Швидкість обігу грошей: поняття, фактори, що визначають швидкість обігу. Вплив швидкості на масу та сталість грошей. Порядок визначення швидкості обігу грошей.

Закон кількості грошей, необхідних для обігу, його суть, вимоги та наслідки порушення вимог.

Грошово-кредитний мультиплікатор, його механізм, показники мультиплікатора та чинники впливу на його рівень.

Тема лекційного заняття 3. Грошовий ринок

Суть грошового ринку. Гроші як об'єкт купівлі-продажу. Суб'єкти та інструменти грошового ринку. Особливості прояву на грошовому ринку основних ринкових ознак — попиту, пропозиції, ціни.

Інституційна модель грошового ринку. Сектори прямого і опосередкованого фінансування.

Структура грошового ринку. Критерії класифікації. Ринок грошей і ринок капіталів. Ринок цінних паперів та валютний ринок як складові грошового ринку. Попит на гроші. Суть та форми прояву попиту на гроші. Фактори, що визначають зміну попиту на гроші.

Пропозиція грошей. Суть та механізм формування пропозиції грошей. Фактори, що визначають зміну пропозиції грошей.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

«Теорії грошей»

Тема лекційного заняття 4. Грошові системи

Суть грошової системи, її призначення та місце в економічній системі країни. Елементи грошової системи.

Основні типи грошових систем, їх еволюція. Системи металевого й кредитного обігу. Створення і розвиток грошової системи України. Необхідність створення грошової системи України. Особливості процесу запровадження національної валюти в Україні.

Державне регулювання грошового обігу як головне призначення грошової системи. Центральний банк як орган державного регулювання грошової сфери. Грошово-кредитна політика центрального банку — суть, типи, стратегічні цілі, проміжні та тактичні завдання. Інструменти грошово-кредитного регулювання. Проблема монетизації ВВП в Україні.

Тема лекційного заняття 5. Інфляція та грошові реформи

Суть, форми прояву та закономірності розвитку інфляції.
Причини інфляції. Інфляція попиту та інфляція витрат.
Економічні та соціальні наслідки інфляції. Вплив інфляції на інвестиції та розвиток виробництва. Інфляція та економічний цикл.
Державне регулювання інфляції. Антиінфляційна політика.
Особливості інфляції в Україні в перехідний період.
Суть грошових реформ. Види грошових реформ та способи їх класифікації.
Особливості проведення грошової реформи в Україні. Багатофакторність, багатоцільове спрямування та довготривалість грошової реформи в Україні. Порядок випуску гривні в обіг у вересні 1996 р.

Тема лекційного заняття 6. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм

Металістична теорія грошей та її розвиток. Основні представники металістичної теорії грошей. Номіналістична теорія грошей. Основні представники номіналізму. Вклад Дж. Кейнса у вдосконалення теорії і практики застосування кількісної теорії грошей та розбудови кредитно-грошового механізму державного регулювання економіки. Кількісна теорія грошей. Подальший розвиток кількісної теорії грошей у працях І. Фішера. Абсолютний рівень цін з позицій кількісної теорії. Кейнсіанська теорія інфляції. Монетаристська концепція інфляції. М. Фрідмен як основний представник монетаристської концепції інфляції.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. «Фінансові посередники»

Тема лекційного заняття 7. Фінансові посередники грошового ринку

Суть, призначення та види фінансового посередництва.

Банки як провідні суб'єкти фінансового посередництва. Суть та функції банків.

Банківська система. Поняття банківської системи, її цілі та функції. Специфічні риси банківської системи. Принципи побудови банківської системи. Особливості побудови банківської системи в Україні.

Небанківські фінансово-кредитні установи. Схожість та відмінність їх діяльності і діяльності банків. Види та характеристика основних видів небанківських фінансово-кредитних установ: страхових компаній, пенсійних фондів, інвестиційних фондів та ін.

Призначення, статус та основи організації центрального банку. Незалежний статус центрального банку, його значення та форми реалізації.

Операції центрального банку. Характеристика емісійної операції, операцій банку банків, банківського регулювання та нагляду фінансового агента уряду, провідника монетарної політики.

Походження та розвиток комерційних банків. Еволюція банків від приватних кредиторів до багатофункціональних посередників на грошовому ринку. Банки в умовах капіталізму. Роль банків у сучасних ринкових економіках.

Пасивні операції комерційних банків. Формування власного капіталу банку. Залучення і запозичення коштів.

Активні операції комерційних банків. Кредитні операції. Інвестиційні операції.

Банківські послуги. Розрахунково-касове обслуговування клієнтів. Інші види банківських послуг.

Стабільність банків і механізм її забезпечення. Поняття банківської стабільності та її значення. Показники стабільності та економічні нормативи, що її забезпечують. Страхування банківських депозитів. Створення резервів для покриття ризиків. Ліквідність банків.

Особливості становлення і розвитку комерційних банків в Україні.

Тема лекційного заняття 8 Грошово-кредитна політика та інструменти її регулювання

Визначення суті та завдань грошово-кредитної політики. Основні суб'єкти та цілі монетарної політики. Політика обов'язкового регулювання. Облікова (процентна) політика НБУ. Операції з цінними паперами на відкритому ринку. Інші інструменти регулювання грошово-кредитної політики

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4

«Теорія і практика кредитування»

Тема лекційного заняття 9. Кредит у ринковій економіці

Необхідність кредиту. Загальні передумови формування кредитних відносин. Економічні чинники розвитку кредиту та особливості прояву їх у різних галузях народного господарства.

Суть кредиту. Кредит як форма руху вартості на основі повернення. Еволюція кредиту в міру розвитку суспільного виробництва. Кредит як форма суспільних відносин. Об'єкти і суб'єкти кредиту. Позичковий капітал та кредит. Зв'язок кредиту з іншими економічними категоріями. Теоретичні концепції кредиту.

Стадії та закономірності руху кредиту. Кругообіг капіталу і виокремлення стадій руху кредиту. Закономірності руху кредиту на мікро- і макрорівнях. Принципи кредитування.

Форми та види кредиту. Критерії класифікації кредиту. Форми кредиту, переваги та недоліки кожної з форм. Види кредиту, критерії їх класифікації. Характеристика окремих видів кредиту: банківського, державного, комерційного, міжнародного, споживчого. Банківський кредит як переважний вид кредиту. Функції кредиту, їх сутність та призначення.

Економічні межі кредиту. Поняття меж кредиту, причини та наслідки їх порушення. Кредитні відносини та інфляція. Взаємозв'язок кредиту і грошей.

Процент за кредит. Суть процента, види, економічні межі руху та фактори зміни ставки процента. Процент в умовах інфляції. Роль процента.

Розвиток кредитних відносин в Україні в перехідній економіці. Відновлення комерційного кредиту та фактори, що гальмують його розвиток. Труднощі розвитку банківського кредиту. Еволюція державного та споживчого кредиту. Перспективи розвитку кредиту в Україні.

Тема лекційного заняття 10. Етапи банківського кредитування

Розгляд заявки на отримання кредиту, склад пакета документів. Питання, які з'ясовує банківський працівник у ході співбесіди. Оцінка кредитоспроможності позичальника.

Структурування позики та форми забезпечення повернення кредиту. Кредитний моніторинг.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5.

«Гроші і світова економіка»

Тема лекційного заняття 11. Валютний ринок та валютні системи

Суть валюти, призначення та сфера використання. Види валют: національні, іноземні, колективні, конвертовані, неконвертовані. Чинники та значення конвертованості валюти. Особливості валютних відносин.

Валютний ринок: суть, об'єкти та суб'єкти, ціна, інфраструктура. Чинники впливу на кон'юнктуру валютного ринку. Характеристика основних операцій на валютному ринку.

Валютний курс: суть, основи формування та чинники впливу. Види валютних курсів. Регулювання валютних курсів. Розвиток режиму валютного курсу в Україні.

Валютні системи та валютна політика. Поняття, призначення та елементи національної валютної системи. Валютне регулювання та валютна політика: курсова, облікова, інтервенційна. Особливості формування валютної системи України. Органи валютного регулювання.

Світова та міжнародні валютні системи. Поняття світової валютної системи, її елементи та етапи розвитку, Бреттон-Вудська та Ямайська світові валютні системи. Поняття міжнародної валютної системи. Формування Європейської валютної системи,

трансформація її в Європейський валютний союз зі спільною валютою та єдиним центральним банком.

Тема лекційного заняття 12. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною

Міжнародний валютний фонд. Організація та функціональне призначення МВФ. Напрями співпраці МВФ з країнами колишнього СРСР, у тому числі з Україною.

Група Світового банку. Основи організації, структура та призначення Світового банку. Форми співпраці структур Світового банку з Україною. Регіональні міжнародні кредитно-фінансові інституції. Створення та призначення Чорноморського банку торгівлі та розвитку.

Європейський банк реконструкції та розвитку. Порядок створення, призначення і функції ЄБРР. Напрями співробітництва з Україною.

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність, походження та функції грошей	4
2	Грошовий ринок	4
3	Грошові системи	2
4	Інфляція та грошові реформи	2
5	Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм	2
6	Фінансові посередники грошового ринку	2
7	Валютний ринок та валютні системи	2
8	Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною	2

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Грошовий обіг і грошові потоки	4
2	Грошово-кредитна політика та інструменти її регулювання	4
3	Кредит у ринковій економіці	4

6. Теми лабораторних занять

Не передбачено

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

Контрольні питання для визначення рівня знань

1. Класифікація видів кредиту.
2. Складові кредитної заявки та пакета супроводжуючих документів на початку кредитного процесу.
3. Концепція еволюційного походження грошей.
4. Суть та види грошових реформ.
5. Принципи і функції кредиту.
6. Грошові агрегати. Закон грошового обігу.

7. Попит на гроші з позиції сучасної теорії.
8. Монетарна політика: цілі та інструменти.
9. Вплив держави на створення грошей.
10. Пояснити належність грошової маси за ступенем ліквідності до грошових агрегатів.
11. Суть та структура грошового ринку.
12. Пропозиція грошей на грошовому ринку.
13. Процентна політика як інструмент реалізації тактичних цілей монетарної політики.
14. Особливості кредитних відносин в АПК.
15. Розкрити зміст функції грошей як засобу платежу, засобу обігу.
16. Державне регулювання грошової сфери.
17. Суть та види інфляції.
18. Види процентів на грошовому ринку.
19. Міра вартості як важлива функція грошей. Масштаб цін.
20. Антиінфляційна політика.
21. Структура грошового обороту
22. Класифікація грошових агрегатів в Україні.
23. Отримання та розгляд кредитної заявки як перший етап процесу банківського кредитування.
24. Походження грошей та їх суть.
25. Небанківські фінансові посередники.
26. Форми документів при здійсненні безготівкових розрахунків.
27. Теорії кредиту.
28. Необхідна ставка доходу: суть та складові.
29. Організація готівкового грошового обігу та його регулювання.
30. Кредитний моніторинг та контроль якості виданих кредитів як етап банківського кредитування.
31. Кількісна і кейнсіанська теорія грошей: від чого залежить попит на гроші.
32. Оцінка кредитоспроможності позичальника як етап банківського кредитування
33. Політика обов'язкових резервів як інструмент реалізації тактичних цілей монетарної політики
34. Майбутня та теперішня вартість грошей.
35. Принципи безготівкових розрахунків.
36. Чим пояснюється схильність людей до заощаджень? Функція грошей як засобу накопичення.
37. Механізм поповнення маси грошей в обороті. Емісія грошей.
38. Суть і елементи грошової системи.
39. Виникнення грошей. Біметалізм
40. Суть політики дорогих і дешевих грошей
41. Сутність та переваги фінансового посередництва.
42. Співбесіда з потенційним позичальником як етап банківського кредитування
43. Група Світового банку
44. Види фінансових посередників
45. Види грошових систем.
46. Валютний курс та його види.
47. Конвертованість валют
48. Епоха золотого стандарту
49. Раціоналістична концепція походження грошей
50. Валютний ринок та його регулювання
51. МВФ :цілі створення та співробітництво з Україною
52. Функція світових грошей.
53. Різновиди біметалізму та монометалізму.
54. Специфіка грошового ринку та інструменти на ньому.
55. Монетаризм М.Фрідмена.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС «Бакалавр» Спеціальність: фінанси, банківська справа та страхування; облік і оподаткування, економіка	Кафедра Банківської справи та страхування	Екзаменаційний білет №1 з Дисципліни Гроші і кредит	«Затверджую» Завідувач кафедри, д.е.н.,проф. _____ (Худолій Л.М.) «02» 06. 2021 р

1. Пояснити склад, класифікацію грошових агрегатів. Грошова база.

2. Задача

.Розрахуйте величину агрегатів грошової маси України, якщо:

-готівка поза банками-125млрд.грн.

готівка в касах юридичних осіб –30млрд.грн.

-депозити до запитання-71 млрд.грн.

-строкові вклади -167 млрд.грн.

-валютні заощадження -120 млрд.грн.

-кошти за трастовими операціями -1 млрд.грн.

-вартість облігацій державної позики -1,7 млрд.грн.

Тестові завдання

1.Знайти відповідності між функціями грошей та їх характеристикою:

функція	її характеристика
1.Засіб платежу	А.Обслуговує процес ціноутворення
2.Засіб накопичення	Б.Засіб погашення боргу
3.Міра вартості	В.Найбільше потерпають від інфляції

2. Підберіть правильну назву:

величина коефіцієнта, на яку збільшується кількість грошей в обігу;

1	грошовий агрегат;
2	грошова база;
3	Грошовий мультиплікатор

3.Знайдіть відповідність щодо назви процентів:

1.Депозитний-	А.Норма доходу, яка стягується банками за позичені ним кошти
2.Облігаційний-	Б.Норма доходу по депозитах клієнта
3.Обліковий-	В.Офіційний норматив ціни грошей
4.Кредитний-	Г.Норма доходу, встановлена по цінних паперах

4.Вкажіть документ, в якому обумовлюються умови кредитної операції:

1.	в договорі застави;
2.	в гарантійному листі
3.	в кредитній угоді
4.	в договорі купівлі-продажу

5. Вставте пропущений термін:

Консолідований показник резервних грошей банківської системи, на основі якого через ----- формується пропозиція грошей – це грошова база

6.Вставте правильне визначення

Довірені операції банків, фінансових та інвестиційних компаній по управлінню майном клієнта та надання інших послуг в інтересах і за дорученням клієнтів на правах довіреної особи, це -----операції.

7. Які організації(установи) є міжнародними валютно-фінансовими?

1.	Укресімбанк
2.	НБУ
3.	ЄБРР
4.	МВФ

8. Причинами кредитних відносин є:

1. потреба в стартовому капіталі;
2. сезонність виробництва;
3. тривалий виробничий період;
4. наявність тимчасово вільних коштів в одних ланках економіки та їх нестача в інших;
5. всі відповіді вірні

9. Вкажіть правильний термін, яким визначається:

стан економіки, в якому стагнація в економічному зростанні одночасно поєднується з інфляцією	(у бланку відповідей дати одним словом)
--	---

10. Розрахувати швидкість обороту грошей, що зберігаються на розрахунковому рахунку, якщо відомо: $M_0 = 120$ млрд.грн., $M_1 = 360$ млрд.грн., $M_2 = 380$ млрд.грн.

1	1 оборот
2	0.6 оборота
3	0.17 оборота
4	0.72 оборота
5	2 обороти.

8. Методи навчання

Викладання даної дисципліни проводиться із застосуванням лекцій, семінарських(практичних) занять, ділові ігри, розв'язування ситуаційних завдань.

Застосовуються методи проблемного навчання:

- проблемний виклад матеріалу
- частково-пошуковий(евристичний)
- дослідницький(при написанні самостійно-пошукових, реферативних робіт) .

На практичних – розв'язуються проблемні ситуації з обраної теми.

9. Форми контролю

По закінченні вивчення дисципліни студенти складають залік (курсова робота) в 3 –му семестрі та іспит в 4 семестрі.

10. Розподіл балів, які отримують студенти.

4. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

11. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Гроші і кредит»
2. Робоча програма з дисципліни «Гроші і кредит».
3. Навчальний посібник «Гроші і кредит».
4. Методичні рекомендації для самостійного вивчення дисципліни «Гроші і кредит»
5. Конспект лекцій.
6. Методичні рекомендації для проведення практичних занять та написання курсової роботи.
7. Навчально-методичне забезпечення та завдання в системі e-learn.
8. Завдання для проведення модульних контрольних робіт.

12. Рекомендована література.

Основна

1. Версаль Н.І., Дорошенко Т.В. Теорія кредиту: Навч.посіб.-К.:Вид.дім"Києво-Могилянська академія", 2009.-483с.
2. Аврамчук Л.А.,ЖаріковаО.Б. Гроші і кредит: навч. посіб. для студ. екон. спец. – перероб. і доп. – К.: ТОВ «Компринт», 2020. - 440 с.
3. Гроші та кредит: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / Савлук М.І, Лазепко І.М., Брегеда О.А., Баріда Н.П. - К. : КНЕУ, 2006. — 200с.
4. Денисенко М.П. Гроші та кредит у банківській справі. Київ: Алерта, 2009. - 478 с.
5. Коваленко Д.І. Гроші та кредит . Навч. Посібник – К.: Центр учбової літератури, 2011 – 320с.
6. Славук, М.І. Гроші та кредит: Підручник. - 4-те вид., перероб. І доп. / За заг. Ред. . М.І. Савлука. – К.: Знання, КНЕУ, 2006. – 740 с.
7. Шаповалова С М. Банківська та фінансова системи: спільність та відмінності / Шаповалова С М., ТрускаловаО.І. // Часопис економічних реформ. - 2011. - №1.- С. 66-71
8. Щетинін А.І. Гроші та кредит: Підручник. –Київ : Ценр навч. літ-ри, 2006. – 432 с.
9. Шевченко Р. І. Банківські операції : Навч.метод. посіб. для самост. вивч.дисципліни / Київський національний економічний унт К. : КНЕУ, 2016.
10. Шевченко Р. І. Кредитування і контроль : Навч.метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни / Київський національний економічний унт. К. : КНЕУ, 2017.

Додаткова

1. Бідник Н.Б. Курсові коливання: фактори та їх вплив на економіку / Н.Б. Бідник, Х.В. Кузь // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.3. – С. 149-157.
2. Губарь О., Кредитні ставки ідуть у вільне плавання / О.Губарь // Коммерсант. – 2010. - №3. – с.15-20
3. Гриценко Л.Л.Банківська система України: сучасний стан і напрями розвитку / Л.Л.Гриценко, Є.Ю. Онопрієнко // Гроші, фінанси і кредит. – 2010. – № 10. – С. 111-116.
4. Показники банківської системи. Офіційний сайт Національного банку України. URL: [https:// www.bank.gov.ua](https://www.bank.gov.ua).
5. Карчева Г. Основні проблеми розвитку банківської системи України в посткризовий період та шляхи їх вирішення // Вісник НБУ.-№8 2010.-с.263
6. Каталог банків України URL: <https://finance.ua/ua/org/-/ua/banks/privatbank/finres/2017/06>.
7. Рощина В.Ф. Новий порядок ведення касових операцій в кредитних організаціях / В.Ф. Рощина // Регламентация банківських операцій. Документи та коментарі. - 2018. - № 5. - С. 58 - 64.
8. Bankografo. Com URL: <http://bankografo.com/analiz-bankiv/bankivska-statystyka>

13. Інформаційні ресурси

1. <http://finance.ua>.
2. <http://banker.ua>
3. <http://www.liga-zakon.net>
4. <http://www.bank.gov.ua>.
5. <http://aub.org.ua/>.
6. <https://finance.ua/ua/org/-/ua/banks/privatbank/finres>